

White Paper Datakwaliteit voor Pensioenfondsen

DX

ANTYLI
CONSULTING

axini

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	02
2	Datakwaliteit	
2.1	Wat is datakwaliteit?	04
2.2	Morele plicht	04
2.3	Hoe meet je datakwaliteit?	04
2.4	Steekproefcontroles voldoen niet	05
2.5	Risicogebaseerd	05
2.6	Restrisico	06
2.7	Conclusie	06
3	Stellingen	
3.1	De verantwoordelijkheid van datakwaliteit ligt altijd bij de uitvoerder	08
3.2	Datakwaliteit is op orde en überhaupt geen issue om over te gaan naar het NPC (Nieuwe Pensioen Contract)	08
3.3	Het ontbreekt ons aan de mogelijkheid om de datakwaliteit onafhankelijk en eenvoudig te toetsen	09
3.4	Een investering in datakwaliteit is overbodig en betaalt zich nooit terug	10
4	Nawoord	
4.1	Organisatie	12
4.2	Dankwoord	12
4.3	Geïnteresseerd	12

1 Aanleiding

Datakwaliteit is voor veel pensioenuitvoerders een agendapunt, waar jaarlijks veel tijd en energie in gestoken wordt. Hier ligt een aantal oorzaken aan ten grondslag.

De grootste prioriteit van pensioenuitvoerders is het correct administreren en uitkeren voor een deelnemer. Datakwaliteit is daarbij cruciaal. Daarnaast is het risico op reputatieschade groot als de kwaliteit van de pensioenadministratie onvoldoende is. Onjuiste uitkering, onvolledige premie-inning of onjuiste opbouw van rechten zijn onderwerpen die afgelopen jaren meerdere keren de pers hebben gehaald. Bovendien wordt vanuit de toezichthouder steeds meer gewezen op de verantwoordelijkheid van bestuurders om “in control” te zijn over hun pensioenadministratie. Een bestuurder wil niet geassocieerd worden met negatieve berichtgeving.

Naast de mogelijke reputatieschade, betekent een onjuiste of onvolledige administratie dat een pensioenuitvoerder tijd, en dus geld, kwijt is aan fouterstel. “Voorkomen is beter dan genezen” is hier zeker van toepassing. De gevraagde inspanning voor jaarlijkse controle is per definitie kleiner dan de jaarlijkse inspanning voor fouterstel zonder de oorzaak te kennen.

Tot slot: de voorbereidingen starten voor de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Deelnemers krijgen meer verantwoordelijkheid en moeten hierin op de juiste manier begeleid worden op basis van juiste en volledige informatie. Datakwaliteit wordt daarmee een onderwerp dat wel op de agenda moet staan.

Maar hoe kijken we nu tegen datakwaliteit aan, wat verstaan we eigenlijk onder datakwaliteit en wanneer is datakwaliteit goed en op orde? Tal van vragen en natuurlijk veel verschillende meningen die een discussie over dit onderwerp interessant maken.

Data eXcellence, Antyli en Axini onderzoeken datakwaliteit gezamenlijk, o.a. via het organiseren van round tables met pensioenfondsbestuurders. In een round table wordt de datakwaliteitsproblematiek besproken aan de hand van prikkelende stellingen. In deze white paper geven we de resultaten weer van ons onderzoek.

2 Datakwaliteit

2.1 Wat is datakwaliteit?

Onder datakwaliteit wordt door pensioenfondsbestuurders verstaan: “het aantonen van de correctheid en de volledigheid van de pensioendata”.

Praktisch komt dit neer op de volgende twee deelvragen:

- › Krijgen de deelnemers waar zij recht op hebben? Hieronder valt het narekenen of deelnemers krijgen waar zij recht op hebben.
- › Zijn alle deelnemers aangemeld in de administratie?

Het komt voor dat niet alle werknemers worden aangemeld. Vooral bij bedrijfstakpensioenfondsen, waar vele werkgevers bij aangesloten zijn, kan dit spelen.

2.2 Morele plicht

Het is een morele plicht om alle data goed in de pensioenadministraties te verwerken. Echter, de praktijk is weerbarstiger. Voor de datakwaliteit is een pensioenfonds afhankelijk van externe partijen die de data aanleveren. De werknemer, de werkgever, de gemeentelijke basisadministratie en het UWV zijn enkele van de belangrijkste externe leveranciers van de pensioengegevens aan de pensioenfondsen. Deze externe partijen staan niet onder ‘controle’ van het pensioenfonds. Het blijkt daardoor lastig (misschien zelfs onmogelijk) om de data 100% gegarandeerd op orde te krijgen.

Een pensioenfonds kan er wel alles aan doen om de datakwaliteit zo goed mogelijk op orde te hebben. DNB vereist al de organisatorische inbedding van datakwaliteit in de pensioenketen.

2.3 Hoe meet je datakwaliteit?

In de ideale situatie zou het mogelijk moeten zijn om op ieder gewenst moment een volledige datakwaliteitsanalyse uit te kunnen voeren en alle deelnemers door kunnen rekenen en te controleren. Een volledige controle van alle deelnemers vereist echter veel resources, waardoor dit niet in de praktijk wordt uitgevoerd.

Er zijn verschillende instrumenten beschikbaar om datakwaliteit te meten. Te denken valt aan bijvoorbeeld:

De jaarlijkse accountantscontrole

Bij de jaarlijkse accountantscontrole worden veelal steekproefsgewijze tests (geïnspireerd door Quinto P) uitgevoerd om aan te tonen dat de datakwaliteit op orde is.

De jaarlijkse actuariële controle

Het opstellen van het actuariële jaarverslag bevat onder andere ook een datakwaliteitscontrole.

SLA-afspraken met de pensioenuitvoerder

Met de pensioenuitvoerder zijn SLA-afspraken gemaakt over de correctheid, volledigheid en tijdigheid van het verwerken van de gegevens.

Interne Audit Dienst

De Interne Audit Dienst kan datakwaliteitsanalyses uitvoeren. Meestal zijn dit steekproefsgewijze controles.

Specifieke data-analyses

Enkele pensioenfondsen geven aan jaarlijks specifieke data-analyses uit te voeren op een bepaald

onderwerp. Door bijvoorbeeld ieder jaar een ander onderwerp te kiezen, wordt de data stap voor stap verbeterd.

2.4 Steekproefcontroles voldoen niet

Steekproeven zijn meestal geïnspireerd door de Quinto P analyses. Bij deze analyses wordt een aantal geselecteerde deelnemers doorgerekend en gecontroleerd. In de originele Quinto P analyses werden 30 deelnemers geselecteerd: 15 deelnemers werden aselect (willekeurig) geselecteerd en er werden 15 deelnemers met specifieke kenmerken geselecteerd.

Deze selectie is onvoldoende om de complexiteit van een pensioenadministratie te toetsen:

- › Een representatieve pensioenadministratie kan meer dan 1000 mutaties bevatten en evenzo veel uitzonderingsituaties. Deze kunnen nooit met 15 selectieve deelnemers gevat worden.
- › Uit de praktijk blijkt dat de laatste 2-5% van een representatieve administratie 50-100 vooraf onbekende fouten bevat. Deze kan je alleen selecteren op aselecte wijze. Echter, de aantallen van deze foutieve deelnemers zijn dusdanig klein dat de kans dat je één van deze foutieve deelnemers trekt met 15 aselecte gekozen deelnemers, vrijwel nihil is.

Uit beide bovenstaande punten kan geconcludeerd worden dat met steekproefsgewijze controles nooit als een volledige controle gebruikt kunnen worden. Vanuit statistisch oogpunt schieten steekproeven ruimschoots tekort.

Pensioenadministraties worden jaarlijks door de accountants gecontroleerd. Bij deze controles worden meestal steekproeven gebruikt. Echter, uit cijfers uit de praktijk van een 100% onderzoek op een representatieve administratie bleek dat 2,5% vooraf onbekende fouten bevatten. Deze fouten kunnen niet gevonden worden middels een steekproef.

2.5 Risicogebaseerd

Datakwaliteitsanalyses moeten erop gericht zijn om de grootste risico's voor het fonds te mitigeren. De vier grootste risico's zijn:

Zijn alle werknemers aangemeld?

Het grootste risico is dat niet alle werknemers die recht hebben op een pensioen zijn aangemeld. Voor werknemers die niet zijn aangemeld wordt geen premie afgedragen. Deze werknemers hebben echter wel recht op pensioen. Deze gevallen kosten de pensioenfondsen veel geld. Vooral bij bedrijfstakpensioenfondsen waar vele werkgevers zijn aangesloten speelt dit risico.

Krijgt iedereen waar hij recht op heeft?

Om te bepalen of iedereen krijgt waar hij recht op heeft, dient te worden nagerekend of de pensioenrechten kloppen. Merk op dat fouten van deelnemers die aangemeld zijn zowel in het voordeel als in het nadeel van de deelnemer kunnen optreden.

Zijn echtscheidingen goed verwerkt?

Echtscheidingen zijn een bekende bron van fouten in de pensioenuitvoering. Het vroegtijdig opsporen van datafouten of rekentechnische fouten voorkomt een hoop extra werk.

Zijn arbeidsongeschikten goed verwerkt?

Ook het verwerken van (gedeeltelijk) arbeidsongeschikten is een bron van fouten in de pensioenuitvoering. Datakwaliteitsanalyses dienen hier specifiek aandacht voor deze groep deelnemers te hebben.

2.6 Restrisico

Zoals eerder besproken, is een 100% gegarandeerde correcte pensioenadministratie gewenst, maar in de praktijk is dat nagenoeg onmogelijk. Dat komt met name door de afhankelijkheid van de externe partijen die de pensioengegevens moeten aanleveren. Ook de continue druk op de kosten van de pensioenuitvoering zorgt ervoor dat da-

takwaliteitsanalyses lagere prioriteit hebben. Tot slot staan de controlekosten op een gegeven moment niet meer in verhouding tot het afdekken van alle risico's.

Over het algemeen wordt een restrisico geaccepteerd. Hier blijken wel verschillen tussen Bedrijfstakpensioenfondsen en ondernemingspensioenfondsen te bestaan. Ondernemingspensioenfondsen accepteren in het algemeen een lager restrisico, tussen 0,5% en 2,5% dan bedrijfstakpensioenfondsen. Bedrijfstakpensioenfondsen accepteren een restrisico tussen 2,5% en 5%.

2.7 Conclusie

Datakwaliteit is cruciaal voor pensioenfondsen. Deelnemers hebben recht op een correct pensioen en pensioenfondsen moeten er alles aan doen om dat te waarborgen.

Pensioenfondsen zijn voor de aanlevering van correcte data afhankelijk van externe partijen die niet binnen de invloedssfeer vallen van de pensioenfondsen. Daarom zal altijd een restrisico geaccepteerd moeten worden.

Met gedegen en volledige (data) analyses kan datakwaliteit gemeten worden. Steekproeven zijn (statistisch) te beperkt en voldoen niet om datakwaliteit aan te tonen.

3 Stellingen

3.1 De verantwoordelijkheid van datakwaliteit ligt altijd bij de uitvoerder

Wat deze stelling lastig maakt is dat het pensioenfondsbestuur naar de letter van de wet verantwoordelijk is voor datakwaliteit en daarmee niet de uitvoerder. In de praktijk voert de uitvoerder echter de administratie. Voor het controleren van de uitvoerder heeft het pensioenfondsbestuur allerlei controlemiddelen zoals handhavingscontroles, uitvoeringscontroles, ISAE3402 rapportages, SLA's en (actuariële) controles zoals de Quinto P analyses.

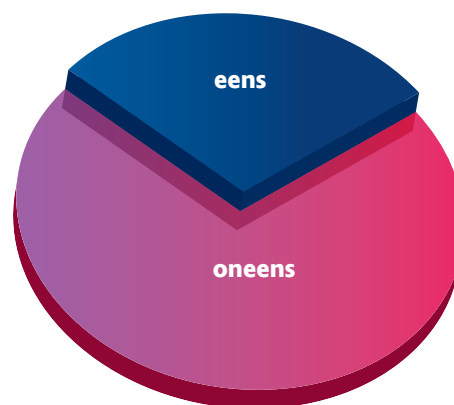
Daarentegen is het controleren van externe leveranciers van data, zoals werkgevers, werknemers, UWV of de gemeentelijke basisadministraties moeilijker. Deze leveranciers vallen buiten de invloedssfeer van pensioenfondsen. Eenmaal binnen bij de pensioenfondsuitvoerder, is de controle gemakkelijker. De PUO kan rapporten leveren en op de datakwaliteit aangesproken worden.

3.2 Datakwaliteit is op orde en überhaupt geen issue om over te gaan naar het NPC (Nieuwe Pensioen Contract)

Uit de discussie komt enerzijds het beeld dat vanuit bestuurlijk oogpunt de datakwaliteit voldoende op orde is om over te gaan op het nieuwe pensioen contract. Anderzijds blijkt datakwaliteit bijzonder belangrijk voor bestuurders. Hoever moet je met datakwaliteit gaan? En waar accepteer je een bepaalde foutmarge?

Er blijkt wel een verschil te zijn tussen ondernemingspensioenfondsen en bedrijfstakpensioenfondsen. Dat lijkt logisch, omdat ondernemingspensioenfondsen meestal een hechte relatie hebben met de onderneming. Bedrijfstakpensioenfondsen hebben vele aangesloten bedrijven waarbij in de aanlevering de datakwaliteit kan verschillen.

3.3 Het ontbreekt ons aan de mogelijkheid om de datakwaliteit onafhankelijk en eenvoudig te toetsen

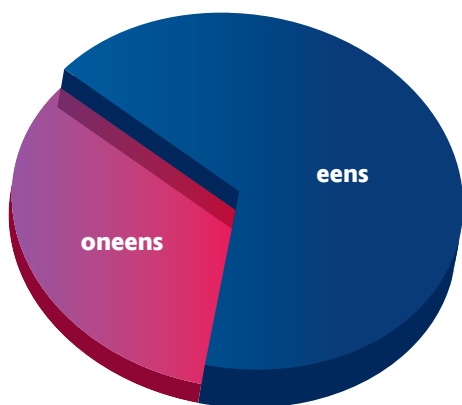
Om datakwaliteit te toetsen moet je het eerst gedefinieerd hebben. Onder datakwaliteit wordt verstaan: “de juistheid, tijdigheid en de volledigheid van data”. In de ideale situatie zou op ieder gewenst moment, 24x7, een volledige 100% datakwaliteitsanalyse uitgevoerd moeten kunnen worden. Voor pensioenfondsen gaat het dan concreet om de vragen:

- › Krijgen deelnemers waar zij recht op hebben?
- › Zijn alle deelnemers aangemeld bij het pensioenfonds?

Op dit moment wordt al veel gedaan aan datakwaliteit: de jaarlijkse controle van de accountant, het actuariële jaarverslag en ISAE3402 rapportages. Sommige fondsen voegen daar jaarlijks een data onderzoek van een bepaald type dossiers aan toe.

Er zijn onafhankelijke aanbieders in de markt voor het toetsen van datakwaliteit. Ook de Interne Audit Dienst (IAD) wordt als onafhankelijk gezien.

Echter, er zal altijd een restrisico over blijven. Er is op dit moment geen algemeen geaccepteerd beeld van het restrisico in de markt. Een restrisico van 2-3 procent lijkt acceptabel.

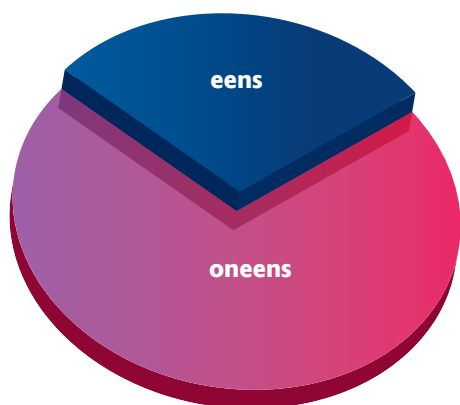

3.4 Een investering in datakwaliteit is overbodig en betaalt zich nooit terug

Het moeilijke aan deze stelling zit erin dat pensioenfondsen worden afgerekend op hun kosten per deelnemer. Investeringen in datakwaliteit gaan hiervan af. Het algemene beeld bij pensioenfondsbestuurders is dat het volledig nabouwen en 100% toetsen van een regeling kostbaar zal zijn. Het zou wel het ideale scenario zijn.

Daarnaast zit de pijn in de data uit het verleden. Vooral bij uitgefaseerde administraties is het achterhalen van data uit het verleden een hoofdpijn dossier.

Een andere manier om het aan te pakken is een risicogerichte controle. Bijvoorbeeld bij een pensioenfonds wordt ieder jaar geïnvesteerd in datakwaliteit. Ieder jaar worden willekeurige dossiers op een specifiek onderwerp geanalyseerd. Dit heeft tot een zeer hoge datakwaliteit geleid. Het betreffende fonds heeft 0,5% als geaccepteerd restrisico, wat tot de hoogste kwaliteitseis behoort.

4 Nawoord

4.1 Organisatie

Data eXcellence

Data eXcellence is specialist in datakwaliteit en datamigratie voor pensioenuitvoerders. Of het nu gaat om DB- of DC-reglementen in een standen-, feiten- of event-gebaseerde administratie; DX begrijpt uw pensioendata. Sinds haar oprichting heeft DX meer dan 150 datamigraties en datakwaliteitscontroles uitgevoerd, waaronder diverse projecten bij toonaangevende pensioenuitvoerders, zoals APG, MN Services en PGGM.

Antyli Consulting

Antyli Consulting is een adviesbureau, dat zich onderscheidt door een aanpak waarin onze consultants klanten helpen hun ambitie te realiseren. Niet onze ambitie, maar de ambitie van onze klant is de maatstaf. Wij helpen met het identificeren van ambitieuze doelen, wij ondersteunen bij het vertalen van deze doelen naar concrete en haalbare plannen, helpen onze klanten met het realiseren van deze plannen en zorgen dat de behaalde resultaten zijn geborgd in de organisatie. U staat aan het roer en wij helpen u graag.

Axini

Onze droom is lean application manufacturing. Vergelijkbaar met Lean Manufacturing willen we het maken en onderhouden van applicaties significant verbeteren: first time right, foutvrij en optimaal. We bieden een platform waarmee onze

klanten sneller en met minder fouten hun applicaties maken met behulp van eenduidige formele specificaties en een volledig geautomatiseerd testproces. De business drivers zijn: een "single source of truth". Één waarheid voor de werking van systemen. First time right, vooraan in de ontwikkelketen testen en toetsen van specificaties en (deel)oplossingen: dit leidt tot een significant kortere time to market met ongekend hoge kwaliteit. Axini opereert in de financiële en de High Tech sector, zoals Achmea, Stichting Pensioenfonds Campina en ProRail.

4.2 Dankwoord

Data eXcellence, Antyli Consulting en Axini danken de deelnemers aan de round table voor een leerzame en openhartige middag en voor de inbreng van hun ervaring als pensioenfondsbestuurder.

4.3 Geïnteresseerd?

Ben je geïnteresseerd om te sparren over datakwaliteit? Welke aspecten omvat datakwaliteit? Wil je weten wat de opties en de mogelijkheden zijn voor datakwaliteitsanalyses? Hoe kan je datakwaliteit meten? Een kopje koffie drinken met gelijkgestemden? Neem contact op voor een afspraak.

Colofon

Data eXcellence B.V

www.dataexcellence.nl
Marconibaan 57
3439 MR, Nieuwegein
+31 (0)30 605 66 11
guido.jurgens@dataexcellence.nl

Antyli Consulting

www.antyli.nl
Berkenlaan 19
1431 JD, Aalsmeer
+31 (0)6 5347 0471
info@antyli.nl

Axini

www.axini.com/nl
Azartplein 12
1019 PD, Amsterdam
+31 (0)6 1642 6332
vdbijl@axini.com

© Copyright Data eXcellence 2021

Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Data eXcellence. De enige hierop toegestane uitzondering is verspreiding onder uitsluitend eigen collega's of medewerkers van de geadresseerde.